

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1-20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK: IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, utorak 13. srpnja 1915.

BR. 131. (361.)

Stanka na ruskom ratištu uoči nove velike ofenzive. - Nemoćni talijanski napadaji. Crnogorska zanovetanja. - Metež u Albaniji.

Rat proti Italiji.

BEČ, 12. srpnja. (KB). Službeno se saopćuje:

Na primorskoj fronti Talijani su ponovno pokušali nekoliko napadaja, koji, kao uvijek, bili su odbiveni. Tako kod Vermejljana, Redipulje i na više točaka južno od litiče Krna.

Na koruškom pograničnom području topovske borbe traju dalje.

I protiv naših položaja na pograničnim gorama, sjeveroistočno od sedla Kreuzberg, protiv pojedinih tirolskih utvrda uperena je neprijateljska artiljerijska vatra.

Ponovni napadaji protivnika na Col di Iana izjaloviše se poput svih prijašnjih.

Zamjenik šefa generalnog štaba
Von HÖFER.

Na Balkanu.

BEČ, 12. srpnja (KB). Službeno se saopćuje:

U zadnje doba Crnogorci razvili su na hercegovačkoj granici živahniju, ali ipak bezuspješnu djelatnost.

Tako su nedavno oko dva crnogorska bataljuna napala naše pogranične položaje istočno od Avtovca. Nakon oduljeg bombardiranja težkom artiljerijom bili su odbiveni.

Jedan naš aviatičar u ovo doba obasuo je vrlo uspješno bombama jedan crnogorski tabor.

Dalje južno nasrnuo je jedan neprijateljski bataljun preko granice. I ovaj je protinapadajem naših četa potisnut natrag na crnogorsko zemljište.

Istočno od Trebinja pokušao je uzalud neprijatelj, nakon nespjeha prošlog tjedna, da vatrom teške artiljerije postigne kakav učinak.

Zamjenik šefa generalnog štaba
Von HÖFER.

Rusko ratište.

BEČ, 12. srpnja. (KB). Službeno se saopćuje:

Na Bugu, sjeverno od Buska, naše čete zauzele su kod Derevlany rusku podpornu točku.

Inače niti jučer na fronti na sjeveroistoku nije bilo nikakve borbe. Položaj je nepromijenjen.

Zamjenik šefa generalnog štaba
Von HÖFER.

BERLIN, 12. srpnja. (KB). Službeno se saopćuje:

Na istočnom ratištu naše čete zauzele su na juriši na cesti Suvalki-Kalvarija u predjelu Lipine neprijateljske predpoložaje u širini od četiri kilometra.

Na jugoistočnom ratištu položaj kod njemačkih četa je nepromijenjen.

Vrhovna vojna uprava.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 12. srpnja. (KB). Službeno se saopćuje:

Na sjevernom privjesku visa 60, sjeveroistočno od Yperna, jedan dio engleskog položaja bačen je u zrak.

Borba prsa o prsa na zapadnoj strani Soucheza napreduje.

Južno od Soucheza nalazeće se groblje, za koje se vodi dugo borba, sinoc je, nakon ljute borbe, opet zauzeto. Dva častnika i 163 Francuza zarobljena, 4 puščana stroja i jedno bacalo mina zaplijenjeno.

Neprijateljski napadaji kod Combresa i u šumi Ailly bili su odbiveni.

Vrhovna vojna uprava.

O položaju kod Krasnika.

BEČ, 11. srpnja (KB). Iz stana ratne štampe se javlja: Ruski prikaz o zadnjim događajima kod Krasnika po kojima bi navodno Rusi bili nas odbili i od 5. do 7. o. mj. učinili 11.000 zarobljenika i zaplijenili više strojnih pušaka, daleko su pretjerani. Napokon nije se čuditi da rusko vojno vodstvo, koje od tri mjeseca nije imalo ništa za se povoljna da javi, i koje je vidilo kako im bojovna fronta uzmiče od Dunajca do Zlotelipe i Buga, te od Karpata do sjeverno Krasnika i Zamošča, nastoji okoristiti se dobicem prostora od nekoliko kilometara, da svijetu i žudljivo prislušujućim saveznicima prikaže kao što moguće veću pobjedu.

Kako je izvedeno u izvještaju našeg generalnog štaba od 8. VII. uzeli smo natrag pred neprijateljem, koji je navaljivao frontalno i sa strane, da ju opkoli, bojovnu grupu koja je na putu Krasnik-Lublin bila pomaknuta za 4 km. pred općom frontom.

Skroz lagano pomaknuće nema nikakova upliva na susjedne grupe, a naravno niti na cjelokupni položaj koji je i prije i poslije povoljan. Svi drugi navodi ruskih prikaza iz razumljivih političkih razloga takogjer su preko svake mjere pretjerani.

Varšava ispražnjena.

PETROGRAD, 11. srpnja. „Riječ“ ustanovljuje da je Varšava sad napuštena od civilnog pučanstva i vladinih organa.

Velika ofenziva u Rusiji?

Bukureški list „Seara“ dobiva iz Petrograda od svog dopisnika značajan, po svoj prilici inspirirani članak „Novog Vremeha“ pod naslovom: „Ruskom narodu!“ U članku se rusko javno mnijenje pripravlja na daljnje prodiranje saveznika u rusko područje. U članku se veli: Žalostno je, ali mi ćemo biti prisiljeni, da jedan dio zemljišta naše domovine na neizvjestno vrijeme prepustimo neprijatelju. Građanstvu i stanovništvu, koje se ne može braniti, nije dosuđeno, da očuva svoj imetak. Čete cara Vilima spremaju se na veliku ofenzivu protiv najplodnijeg područja Rusije, pa će im prva briga biti, da si nabave bogate zalih živčanih sredstava, transportnih predmeta i ostalih stvari. Tu neprijateljsku osnovu možemo spriječiti samo tako, ako iz ugroženog područja sve odpremimo u unutrašnjost, ili pako uništimo. Očekujemo, da će svaki pošteno izvršiti svoju dužnost spram domovine i doprinijeti veliku žrtvu, da godinama nagomilane i stečene vrijednosti uništi. Ne uzmogne li stanovništvo izvesti to uništenje, to će tada učiniti pri uzmaku naših četa zalobnice. Neprijatelj će naći pred sobom samo golu zemlju i pustoš, pojedinci će morati u interesu cjelokupnosti sve žrtvovati. Rusija je već mnoge teške kušnje preturila, pa će i taj rat sretno kraju privesti. Veliki narodi mogu samo u velikim vremenima dokazati svoju veličinu.

* * *

Izvjestitelj gradačke „Tagespost“ piše: Ravnoteža u položaju vojske Mackensenove, koja stoji na liniji Jozefov-Krylov (Visla-Bug) nasuprot jakim ruskim silama i dalje postoji. Saveznici se čete za sada zadovoljavaju s tim, da odbijaju još uvijek vrlo jake ruske napadaje na utvrđene položaje. Dašto da se ne može proće, kad će se sile izjednačiti i nastupiti mogućnost, da se iz dosadne defenzive predje u ofenzivu.

Jedno je sigurno: da se veliki ruski protudarac, što ga izvode iz unutrašnjosti carstva dopremljene pričuve, razbio o našu frontu, te osim nekih jaraka u prostoru sjeverno od Krasnika nije Rusima donio nikakve dobiti, iako su navale našeg protivnika imale golemih gubitaka.

Pred odlučnom bitkom?

Pariški „Temps“ javlja iz Petrograda:

Svaki se dan Rusi više približuju neizbježivoj velikoj bitci, koju saveznici gotovo već dva mjeseca traže i kojoj se Rusi dosad uklanjaju. Bitka će se po svoj prilici zametnuti pod defenzivnim položajem Varšave, koji u šiljastom kutu teče prema zapadu, dok Varšava tvori šiljak. Sve upućuje na to, da Beč i Berlin uz svaku cijenu hoće da do konca mjeseca izvuku veliku pobjedu. Strategijski položaj utvrđenog varšavskog tabora od najveće je važnosti za položaj ruske vojske. Stoga je ogorčen otpor sa skroz vojničkih razloga prijeko nuždan. Uz to su varšavske utvrde vrlo jake, a okolišno područje podaje izvrsno bojište. I u slučaju dakle, ako bi Varšava bila osvojena, to bi bila više moralna, nego li materijalna pobjeda.

General Ruski.

Iz Petrograda se javlja: General Ruski, koji je poradi nesuglasica s velikim knezom Nikolajem Nikolajevičem nastupio dopust bolesti radi, skioh će dana preuzeti vrhovno zapovjedništvo ruske vojske na sjeverozapadnoj fronti. General Ruski primio je izvanredne punomoći. Nije izključeno, da će dobiti naslov vicegeneralisimusa.

S tim u savezu javlja se iz Petrograda: U političkim se krugovima govori, da je veliki knez Nikolaj Nikolajevič na viest o izpražnjenju Lavova podnio caru svoj odstup od vrhovnog zapovjedništva. Car je brzojavno odklonio ostavku u zapovijedajućem obliku, da Nikolaj Nikolajevič ima nositi odgovornost do svršetka rata, pa sad može manje, nego li ikada prije svoje mjesto napustiti. Čini se, kao da car želi konačno slomiti ugled i popularnost velikoga kneza, koju je stekao na početku rata.

Grčko talijanski sukob radi Valone.

Dopisnik berlinske „Tägliche Rundschau“ javlja iz Lugana: Od Talijana, koji su iz Ancone ovamo prispjeli, dobio sam pouzdanih vijesti o položaju Italije u Albaniji. Prema tomu zadaju Grci više poteškoća Talijanima, nego li Srbi u Crnogorci. Valoni prijeti ozbiljna pogibelj, jer se inače ne bi moglo objasniti, čemu se ne-

prekidno šalju nove čete onamo. Mnogi su se Talijani vratili iz Valone u svoju domovinu, jer misle, da ondje više nisu dosta sigurni. Oni izjavljuju, da su Grci među južnim Albancima razpirili buntovnički pokret, koji se je tako brzo razmahao, da položaj za Talijane mora postati neodrživ, ne budu li još stigla u Valonu vrlo velika pojačanja. Na istoku grada zauzele su talijanske čete ušančene položaje. Došlo je također do noćnih bojeva s naoružanim urođenicima, pri čem su Talijani, kako se veli, imali mnogo mrtvih. Nijedan talijanski list ne smije izvješćivati o pogibeljnom zaoštrenju položaja u Valoni, pa se odatle izvodi, da je neprijatelj u posljednje dane po svoj prilici obkolio grad.

Talijanska ratna ladja pod grčkom zastavom.

Berlinski „Tagblatt“ javlja iz Atene: Grčkoj je vladi na njen upit u Rimu potvrđeno, da je parobrod, što je u grčkom otočnom području od jedne grčke ratne ladje uhvaćen i dopremljen u Krf, zaista jedna talijanska ratna ladja. Radi toga se ladja morala vratiti. Napeto se očekuje, koju će izjavu dati talijanska vlada za ovu zloupotrebu neutralne grčke zastave.

Zloporaba neutralnih zastava.

„National-Zeitung“ doznaje iz Lugana: Talijanska vlada naredila je s obzirom na navale austro-ugarske flote u Jadranskom moru upotrebu neutralnih trgovačkih zastava.

Promjene u ruskoj državnoj upravi.

Velike se promjene na visokim državnim mjestima u Rusiji i dalje provode. Upraviteljem ruske državne banke imenovan je prijašnji ministar financija Šipov-Ševet. Kokovcev se u veliko napinje, da dodje na vladu, ali kako se čini bez uspjeha. Na mjesto ministra na carskom dvoru, barona Friederiksa ima doći general Vojekov.

Nota Njemačke Americi.

U noti Njemačke, kojom odgovara Americi, ističe se prijateljstvo naspram Sjedinjenih Država. Njemačka je na vojnu podmorničama prisiljena bila izjavom Engleske, da namjerava Njemačku izglednjeti.

Engleska je za jedan dio mora izjavila, da je u ratnom stanju, te pod tim naravski stradaju i neutralne države.

Njemačka žali propast „Lusitanije“, ali je nije mogla štedjeti, jer je neprijatelju dobavljala municiju.

Njemačka je pripravna garantirati promet unaprijed najavljenih osobnih brodova, ako ne voze kontreband. Za namicanje dovoljne prilike za pu-

vanje američkim građanima nudi njemačka vlada, da se time pomnože raspoloživi parobrodi, što bi se u službu stavili primjereni broj neutralnih parobroda. Amerika naravski mora preuzeti jamstvo, da se na takvim parobrodima neće voziti kontreband.

Njemački upliv u Grčkoj.

„Genfer Journal“ doznaje iz Ate-ne: Prevlast Njemačke u Grčkoj nije slomljena. Kralj će sastaviti koalicioni kabinet, čime će se zagarantovati neutralnost Grčke.

Tečaj rublja.

„N. F. Presse“ prima iz Zürich-a: U Londonu tečaj rublja ima disagio od 38 posto.

Atentat na Sulfana.

ALEKSANDRIJA, 11. srpnja. Po vijestima Reutersa kad se je Sultan na 8. VII. jutrom vozio na Molitvu, pala je sa jednog prozora bomba pred kolu, ali nije eksplodirala. Počinitelj je pobjegao.

Prijatelji, sjetite se vaše dužnosti!

Prvo polugodište je minulo, te je red na predbrojnicima da izvrše svoju dužnost. Izdavanje dnevnika skopčano je sa silnim žrtvama, pa zato molimo prijatelje, da nam svojim nemarnošću žrtve ne povećaju. Šaljite predplatu!

Domaće vijesti.

Za družbu. Pišu nam iz Drniša: Na lijepe i oduševljeni predlog zaslužnog hrvatskog rodoljuba mnp. o. Ante Bilonića, nadžupnika u Drnišu, sakupljeno je, prigodom imendana poštovanog o. Ćirila Krstanića, župnika u Kljajcima, K 39— na korist rodoljubne družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru. [Gornji iznos bi uručen ovdješnjem društvom povjereniku g. Nikoli Vežiću, koji je odmah odpravio Ravnateljstvu u Opatiji.]

Izbori za gradsko zastupstvo na Rijeci. Za ovaj mjesec raspisani su izbori za novo gradsko zastupstvo na Rijeci za razdoblje 1915. do 1921. Grad će izabrati 50 zastupnika i 10 zamjenika, a podopćine 8 zastupnika i 2 zamjenika.

Zabranjen izvoz konja. Namjestništvo je, zbog vojničkih obzira, zabranilo izvoz konja iz Dalmacije. Jedino u slučajevima vrijednim osobita obzira, Namjestništvo će izdati posebnu izuzetnu dozvolu za izvoz.

Grad i okolica.

Sramotan šport. U našem gradu, ima već neko doba, tjera se jedan osobiti šport, a sastoji se u tome, da se nova odijela gospodja ili gospodjica pošpricaju raznim mastilom, tintom, vinom, sokom od višanja itd.

Ovim športom zabavljaju se neke ženske. Redarstvo je nekima već ušlo u trag. Gradjanstvo pak imalo bi u tome redarstvene organe pripomagati odav im osobe, koji tjeraju tako nedostojan šport.

Pogibelj sa vješnoće pasa biva od dana na dan sve veća. Ne prodje dana, a da koji pas ne ugriže koju osobu. Tako je prekjučer bila ugrizena Antica Fulgosi pok. Ante, djevojčica od 17. godina. Čuje se pak, da neki, koji su radi ujeđa pasa bili poslani na liječenje, nalaze se u lošem zdravstvenom stanju. Ovo sve traži i požuruje prihvat najstrožiji mjera, eda gradjanstvo bude sigurno barem s te strane.

† Margarita ud. Lovrić, rođj. Orada, sestra našeg prijatelja gos. Roka Orade, preminula je u Tjeseonom jučer u 72. godini. Vječni joj mir, a ucviljenoj obitelji i rodbini naše sautešće!

Vožnja Šibenik-Tijesno i natrag. U priključku na prugu Zadar-Tijesno i obratno, prevozim mojom ladjom putnike i robu i to: iz Tijesna utorkom, četvrtkom i subotom u 11 i po sati prije podne, a iz Šibenika za Tijesno srijedom, petkom i nedjeljom u 7 sati jutrom. Toma Hraste.

2 sobe s pokućstvom iznajmljuju se odmah. Upitati se u upravi lista.

NAJNOVIJE VIJESTI

Prispjele u 4 sata po podne.

Holandija i Vatikan.

HAAG, 13. srpnja (KB). Holandska vlada imenovala je Regout-a za privremenog izvanrednog poklisara u Vatikanu.

Englezko-norvežki spor.

CHRISTIANIA, 13. srpnja (KB). Parobrod „Markland“ iz Bergena dne 30. lipnja bio je zadržan od engleskog krstaša na norvežkom području. Krstaš je odapeo jedan slijepi hitac. Norvežka vlada je proti tome prosvjedovala u Londonu.

Velika svota novaca

može da se nakloni svakome, koji postane naručnicima. — Bezplatna izjašnjenja šalje Srećkovno zastupstvo 30. Ljubljana.

VELIKA ZLATARIJA GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka

ŠIBENIK.

Kupuje staro zlato i srebro uz najpovoljnije cijene.

Remington Standard

Jedan milijun pisaačih strojeva u porabi.

Model X i XI.

BEZ KONKURENCIJE

Podpuno americko pokućstvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat

Telefon br. 17—70.

PREDPLAĆUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJUŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBVOJE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRKNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA

NAJMODERNIJE POSJETNICE IZRADJUJE HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU U. Z. S. O. J.

STAN sa tri sobe i kuhinjom kao i soba sa pokućstvom unajmljuje se. Upitati se u Varošu kuća br. 717. 2—2

KONJ 3 godine star 168 cm. visok belgijske pasmine boje žućkaste, krupan, vrlo lijepa oblika, miran, potpuno zdrav, jak, zgodan za vožnju tereta cijena za K 1500. Uzrok prodaje, jer mu je poginuo parac. Za informacije obratiti se Uredništvu lista. 3—3

P. T. Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna osnovali klesarsku zadrugu pod naslovom: PRVA SPLITSKA KLESARSKA ZADRUGA registrirana na ograničeno jamčenje U SPLITU. Zadruga obavlja svakovrsne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete. Osobitom preciznošću izradjuje žrtvenike, balustr, krestionice, nadgrobne spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je obskrbljeno sa mramornim materijalom, takođerj mramornim pločama za pokućstvo. Buduće je ista providjena izvrsnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo gg. naručitelja. Na zahtjev šalje nacрте, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja. Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama. UPRAVA.

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG). UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPADAJUĆE RADNJE. CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK Agenturni, komisionalni i otpremnički posao Zastupstvo: Osje guravajućeg Društva „Herceg Bosna“ Zastupstvo i skladište za Šibenik i okolice slijedeći ugl. tvrdka: Michele Truden - Trst, Viktor Schmidt Fils - Beč, Braća Klein - Split, Miho Sez - Dubrovnik, Salvetti & Co. - Piran, J. Pipan & Co. - Trst, itd. itd. Preuzimlje naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz Tvorničku cijenu da se ne boji utakmice, brza izradba. Razašilje 1000 komada Feldpost dopisnica za Kr. 6.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa 40% Kalijevom soli ili kainitom 15-16% Kalciumcianamidom 16-21% Thomasovom drozgom i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga. Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica GRUBIŠIĆ & Comp. Šibenik. (brzojavni naslov GRUBAŠ — telefon br. 56).

Jadranska Banka PODRUŽNICA ŠIBENIK Dionička glavnica K 8,000.000. — Pričuva K 700.000. CENTRALA U TRSTU Via della Cassa di Risparmio 5 (Vlastita kuća). Naslov za brzojave: „JADRANSKA“ PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Spljet — Zadar. Kuponi založnica Zemljišno veresijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvučene založnice unovčuju se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU i svih njezinih podružnica. Uložne knjižice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuženih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguravanje efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenata, odrezaka i izvučenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vaglja, naputnice. — Predumjovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srećke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjerestije. Pretinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretincama može držati svakovrsne vrijednosti.